

ХТО І ЯК ВІДПОВІДАТИМЕ ЗА БУЛІНГ В УКРАЇНІ?

Булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням електронних комунікацій, що вчиняється стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Типові ознаки булінгу (цькування):

- *систематичність* (повторюваність) діяння;
- *наявність сторін* – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);
- *дії або бездіяльність кривдника*, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

Види булінгу:

1. **Фізичний булінг** — штовхання, підніжки, бійки, стусани, ляпаси, «сканування» тіла, нанесення тілесних ушкоджень тощо;
2. **Економічний булінг** — крадіжки, пошкодження чи знищення одягу та інших особистих речей жертви, вимагання грошей тощо.
3. **Психологічний булінг** — принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, міміки обличчя, поширення образливих чуток, ізоляція, ігнорування, погрози, жарти, маніпуляції, шантаж тощо.
4. **Сексуальний булінг** — принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, призивські та образи сексуального характеру, зйомки у переодягальнях, поширення образливих чуток, сексуальні погрози, жарти тощо.
5. **Кібербулінг** — приниження за допомогою телефонів, інтернету, інших електронних пристроїв (пересилка неоднозначних фото, обзивання по телефону, обзивання по телефону, знімання на

відео бійок чи інших принижень і викладання відео в мережу Інтернет, цькування через соціальні мережі).

Відповідальність згідно статті 173-4 Кодексу України про адміністративні правопорушення:

- *штраф* від 50 до 200 мінімумів доходів громадян (від 850 до 3400 гривень);
- *громадські роботи* від 20 до 60 годин;
- *виправні роботи* на строк до одного місяця з відрахування 20% заробітку.

Хто несе відповідальність?

- *Діти, які досягли 16 років;*
- *Батьки, або особи, які їх замінюють у випадку, коли дитина, яка чинила боулінг, не досягла 16 років;*
- *Керівник закладу освіти у разі неповідомлення уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки боулінгу (цькування);*
- *Учасники освітнього процесу, у тому числі ті, хто приховав факт булінгу (цькування).*